

[Fogh Rasmussen]

de investeringsbehov givetvis er ansat for lavt. Så store offentlige merudgifter er helt urealistiske i en tid, hvor der tværtimod er behov for en nedbringelse af statens kasseunderskud.

Ifølge forslaget skal kommunerne have ansvaret for byfornyelsens gennemførelse, men disse øgede kommunale udgifter til byfornyelse vil stride imod regeringens pålæg til kommunerne om at begrænse udgiftsstigningerne. Når boligministeren afviser kritikken med, at byfornyelsen kun vil blive iværksat i den takt, der er råd til, så må vi spørge, hvorfor der så overhovedet skal vedtages en særlig byfornyleslov. Efter vores opfattelse indeholder den gældende saneringslov stort set de beføjelser, der skal til for at gennemføre en bolig- og byfornyelse, hvad der i øvrigt også fremgår af ministerens egne bemærkninger til lovforslaget. Vi må altså sige, at enten må boligministeren skrue ambitionsniveauet ned, eller også må der findes en anden måde at finansiere byfornyelsen på.

Forslaget tager heller ikke hensyn til, at der allerede i dag er stærk mangel på byggehåndværkere i de større byområder, hvor byfornyelsen især skal iværksættes. Allerede i dag mangler en tredjedel af virksomhederne i bygge- og anlægsbranchen arbejdskraft. Hvis byfornyelsen gennemføres i det omfang, boligministeren ønsker, vil der opstå en kraftig lokal overophedning i byggesektoren. Ganske vist henvister ministeren i den forbindelse til det forventede fald i nybyggeriet, som efter ministerens opfattelse vil frigøre arbejdskraft.

Indtil for et øjeblik siden tolkede jeg egentlig ministerens udtalelse derhen, at ministeren havde opgivet tanken om at udvide kvotaen for almenbygteri og måske oven i købet gik med tanker om at nedsætte denne kvota, men i lyset af de betragtninger, som ministeren fremkom med under det forrige punkt, må jeg spørge, om det er ministerens hensigt at ændre vægtfordelingen imellem byggeriet af udlejningsboliger og byggeriet af ejerboliger, bl. a. ved hjælp af dette forslag til byfornyelse.

For vores vedkommende spiller det en afgørende rolle, at byfornyelsen ses i lyset af den samlede samfundsøkonomiske ramme. Byfornyelsen må afvejes over for hensynet til en fornuftig fordeling af de samlede ressour-

cer, der er plads til investeringsmæssigt. Den skal afvejes over for, hvilken vægt vi vil lægge på ressourcer til betalingsbalanceerhvervene, og hvilken vægt vi vil lægge på tildeling af ressourcer til en udpræget hjemmemarkedssektor, som bygge- og anlægssektoren og specielt da byfornylesområdet jo er.

Videre må vi sige, at lovforslaget ikke indeholder noget som helst incitament for boligejerne til at iværksætte en byfornyelse. Tværtimod indebærer forslaget en lang række indskrænkninger i ejernes dispositionsfrihed, som i realiteten vil tvinge kommunerne ud i omfattende ekspropriationer, som vil få de offentlige udgifter til at svulme. Jeg vil også godt sige, at forslaget vil ramme de mindre erhvervsvirksomheder i byfornylesområderne, bl. a. fordi de kan risikere at blive udsaneret uden ret til genhusning.

Vi tror altså kort sagt, at det bliver svært at sætte byfornyelsen i gang efter dette lovforslag. Ministeren havde efter vores opfattelse gavnet byfornylesagen mere ved lidt mindre ambitiøst at have foreslået en ændring og ajourføring af saneringsloven, så den i højere grad blev udformet med henblik på moderniseringsopgaver. Men vi mener derudover, at det er utilstrækkeligt bare at tale om en forbedring og fornyelse af den boligmasse, som nu er forældet. Vi må også tale om, hvordan vi undgår, at et sådant opsamlet forbedringsbehov fremkommer i fremtiden.

Vi vil med andre ord vurdere lovforslaget i lyset af, hvilken indsats regeringen vil iværksætte for at sikre en bedre fremtidig vedligeholdelsestilstand i boligmassen. Her skal jeg navnlig pege på de muligheder for en løbende vedligeholdelsesindsats, som ligger i at motivere beboerne til selv at gøre en indsats, ved f. eks. at udvide den personlige ejendomsret. Det kunne bl. a. ske ved at tillade udstykning af ejerlejligheder i den ældre boligmasse, såfremt visse - ret stramme - kvalitetskrav er opfyldt. Hertil kommer de muligheder, der ligger i at øge de beløb, der i henhold til den midlertidige boligreguleringslov skal afsættes til modernisering og vedligeholdelse, og endelig de muligheder, der ligger i at øge landsbyggefondens engagement i byfornyelsen.

Jeg skal afslutte med at sige, at efter vores opfattelse forestår der et endog særdeles grundigt udvalgsarbejde, hvor vi må have